

Kalverbos (Delft)

 [52° 1' 2" NB, 4° 21' 5" OL](#) ([Kaart](#))

Uit Wikipedia, de vrije encyclopedie

Kalverbos

De oude dienstwoning horende bij de begraafplaats

Locatie [Delft](#), [Nederland](#)

Coördinaten [52° 1' NB, 4° 21' OL](#)

Oppervlakte 1 [ha](#)

Opening 1828 (als begraafplaats)
1894 (als park)

Architect [Hugo Poortman](#)

Detailkaart

Het Kalverbos is een voormalige begraafplaats en een bestaand parkje in [Delft](#), in de [Nederlandse provincie Zuid-Holland](#). Het gebied is een stedelijk stuk groen, een hectare groot, liggende tussen de Wateringsevest, de [Nieuwe Plantage](#) en de Watertorengracht. Het Kalverbos is het gehele jaar door vrij toegankelijk voor bezoekers.

De begraafplaats, aangelegd in 1828, is in 1874 verplaatst naar de [Jaffalaan](#). Er zijn vier graven overgebleven in het Kalverbos, waaronder dat van [Karl Wilhelm Naundorff](#). Zijn graf is met Franse lelies versierd.^[1]

In 1894 is het Kalverbos omgevormd tot een gemeentelijk groengebied. Het ontwerp is afkomstig van [Hugo Poortman](#) en is aangelegd in een [romantische landschapsstijl](#).

In 1895 werd begonnen met de bouw van een [watertoren](#). Tot 1996 is deze als zodanig in gebruik. In 2021 is het in gebruik als een evenementenlocatie.^[2]

In 1923 kwam hier het voorlopig eindpunt van de nieuwe elektrische tramlijn I-1, want die mocht niet door de binnenstad, in tegenstelling tot de stoomtram, en daarvoor de paardentram, die er al in 1866 kwam. In 1929 was de route om de stad klaar en ging de tram doorrijden naar de Rotterdammer poort. De huidige parkeerplaats is in feite de oude trambaan, die tot 1931 in gebruik was. Toen kwam de huidige route over de toen nieuwe Reineveldbrug in gebruik. Op de plaats van de brughelling was van 1887 tot 1907 de stoomtram remise.^[3]

In 1930 is het gebied afgesneden van het park aan de Nieuwe Plantage door aanleg van de Vrijenbanselaan.

In 1970 werd er een beeldobject getiteld *het oog van Van Leeuwenhoek* geplaatst. Het monument was ontworpen door [Dick Elffers](#) en [Bert de Laaf](#) vanwege het honderdjarige bestaan van de [gistfabriek](#). In 1999 werd het monument onherstelbaar beschadigd door vandalen waarna in 2002 het enige overgebleven deel in de [Botanische Tuin TU Delft](#) geplaatst werd.

De oorsprong van de naam Kalverbos gaat mogelijk terug naar een incident tijdens het begin van de [Tachtigjarige Oorlog](#). In die tijd was Delft bezorgd dat de troepen van [Alva](#) de stad zouden belegeren, en daarom werden de wallen en poorten strenger bewaakt. Op een nacht merkte een wachter beweging op in het struikgewas buiten de [Haagpoort](#). Hij dacht dat het een spion was en schoot. Pas de volgende ochtend ontdekte men dat hij per ongeluk een kalf had gedood. Als gevolg van dit incident kregen de inwoners van Delft de bijnaam 'kalverschieters'.^[4]

Graf van Naundorff

Grafdetail

Zitbank ter ere van hoogleraar Adrien Huet

Zitbankdetail

Gedenkmuur

Gedenkmuur detail

Watertoren

Bronnen, noten en/of referenties

- Oldenburg-Ebbers, Backer & Blok (1998). *Gids voor de Nederlandse tuin- en landschapsarchitectuur. Deel west: Noord-Holland / Zuid-Holland*, Rotterdam, p. 285
- Gemeente Delft, [Kalverbos](#). Geraadpleegd op 3 maart 2016.
- Archief Delft, [Collecties Erfgoed Delft en Omstreke](#). Geraadpleegd op 3 maart 2016.
- H.K. Nagtegaal (2012). [Antoni van Leeuwenhoek \(1632-1723\)](#), register van Hollandse biografieën
- Gemeente Delft, [Voorontwerp bestemmingsplan Binnenstad](#). Geraadpleegd op 24 april 2016.
 1. ↑ delft.kunstwacht.nl/kunstwerken/bekijk/353-graf-lodewijk-de-xvii.
 2. ↑ watertorendelft.nl/geschiedenis.
 3. ↑ Railatlas tramlijnen Den Haag en omstreken vanaf 1864, J. Blok & D.v.d. Spek, uitgeverij de Alk, 2009.
 4. ↑ [Het vildersbos](#). Stadsarchief Delft, 7 maart 2022. Url geraadpleegd op 22 juni 2023. [Gearchiveerd](#) op 22 juni 2023.